

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «СТАНДАРТИЗАЦІЯ, МЕТРОЛОГІЯ ТА СЕРТИФІ- КАЦІЯ»	
О.М. Савінок, Н.Г. Азарова, Т.С. Малишко	258
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ КУРСІВ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	
О.О. Антіпіна, Н.К. Черно	259
ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ОНАХТ З КУРСУ «ХАРЧОВА ХІМІЯ»	
Л.С. Гураль, А.І. Капустян, К.І. Науменко	260
СИНТЕЗ ТРАДИЦІЙНОГО І ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ	
Л.О. Ланженко, Н.А. Ткаченко, Н.О. Дец	262
НАБУТТЯ СТУДЕНТАМИ НАВИЧОК САМОСТІЙНОСТІ ПРИ ПРОСЛУХОВУВАННІ ПРЕДМЕТНОГО ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ	
Н.О. Дец, Н.А. Ткаченко, Л.О. Ланженко, Д.В. Дец	263
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО НАПИСАННЯ ТЕСТІВ	
І.С. Дружкова, Н.В. Жихарева	265
МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»	
О.О. Стояно	267
ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ	
Т.В. Захлевська, О.В. Павлюк	268
КЛАСИФІКАЦІЇ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ ПРИ СТАТИСТИЧ- НИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	
О.П. Антонюк	270
МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ТЕХНОЛОГІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК	
І.В. Мельник, О.С. Ільєва	273
ВИКЛАДАЧ ВИЩОЇ ШКОЛИ – ЦЕ НЕ ПРОФЕСІЯ, А МІСІЯ	
Л.А. Осипова, О.Л. Ходаков, О.В. Радіонова	274

- не завжди наявна у студента сильна особиста мотивація;
- відсутність підтримки викладача;
- відсутність можливості обговорення питань, які виникають, з викладачем.

Для усунення наведених недоліків у закладах вищої освіти (ЗВО) України, зокрема в Одеській національній академії харчових технологій (ОНАХТ), сформувалась чітка тенденція до синтезу традиційного і дистанційного навчання – створення змішаного навчання, яке передбачає три етапи: дистанційне вивчення теоретичного матеріалу; виконання практичних та/або лабораторних робіт на аудиторних заняттях; складання заліку (екзамену).

Змішане навчання включає вагомні аспекти, які підвищують продуктивність студентів:

- забезпечення двостороннього спілкування викладача і студента;
- ознайомлення студента зі структурою курсу;
- активізація і залучення студента викладачем до навчального процесу;
- застосування на практиці набутих знань і навичок;
- проведення поточних і заключних форм контролю знань;
- отримання схвалень від викладача за успіхи у навчанні;
- формування системи соціальних, телекомунікаційних і технологічних компетентностей.

Синтез традиційного і дистанційного навчання у студентів дозволяє індивідуалізувати навчальний процес, створювати персональний графік з особистим темпом і часом навчання, а проведення аудиторних занять – підвищити мотивацію і продуктивність навчання.

НАБУТТЯ СТУДЕНТАМИ НАВИЧОК САМОСТІЙНОСТІ ПРИ ПРОСЛУХОВУВАННІ ПРЕДМЕТНОГО ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ

Н.О. Дец, Н.А. Ткаченко, Л.О. Ланженко, Д.В. Дец

Лекція як провідна форма викладання матеріалу у навчальному процесі закладів вищої освіти, вирішує основні організаційні питання: підготовка до слухання і сприйняття лекції; набуття навичок самостійного оформлення лекційного матеріалу.

На лекції мобілізується увага, виробляються навички слухання, сприйняття, осмислення й записування інформації. Кожній лекції відводиться певне місце у системі навчальних занять за курсом.

Існує багато форм лекцій, наприклад, Д.Г. Левитес розглядає лекцію-бесіду, лекцію-дискусію, лекцію-консультацію. На його думку, лекція-бесіда, або «діалог з аудиторією», найбільш поширена і порівняно проста форма активного залучення слухачів до навчального процесу. Вона передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Лекції-бесіди дозволяють «приро-

дним чином» привернути увагу слухачів до найбільш важливих питань і визначити зміст теми.

Участь слухачів у лекції-бесіді можна забезпечити різними прийомами, наприклад, питаннями до аудиторії. Питання можуть бути як елементарні, так і проблемні. Лектор при цьому звертає увагу на те, щоб його питання не залишалися без відповідей, інакше вони будуть носити тільки риторичний характер, не забезпечуючи достатньої активізації мислення студентів.

У лекції-дискусії викладач при викладі лекційного матеріалу не тільки використовує відповіді студентів на його питання, а й організовує вільний обмін думками в інтервалах між логічними розділами.

Лекція-консультація використовується викладачем в залежності від теми і мети лекції, характеру досліджуваного матеріалу, конкретних дидактичних завдань, які ставляться викладачем перед собою. Доцільно щоб заняття у формі лекції-консультації проводилися тоді, коли тема носить суто практичний характер. Після короткого викладу основних положень теми студенти задають лектору питання. Відповідям на них може відводитися 50% навчального часу. В кінці заняття проводиться невелика дискусія – вільний обмін думками.

Необхідно готувати студентів до сприйняття лекції для свідомого засвоєння матеріалу, навчати їх мислити разом з лектором.

Попередня підготовка до лекції для її сприйняття включає:

- психологічний настрій на цю роботу: усвідомлення необхідності її систематичного виконання;
- цілеспрямована пізнавально-практична діяльність напередодні лекції (переглядання записів попередньої лекції з метою відновлення у пам'яті раніше вивченого матеріалу, ознайомлення із завданнями для самостійної роботи, включеними в програму, підбором літератури).

Підготовка до лекції мобілізує студента на творчу роботу, головними складовими якої є вміння слухати, сприймати, записувати.

У процесі читання лекції викладач витрачає багато нервових і інтелектуальних сил, але він знаходиться у більш вигідному становищі, ніж студент. Для нього суб'єктивно час йде швидше, оскільки він активно діє. Студент же майже нерухомо сприймає, аналізує і фіксує інформацію протягом пари.

Процес слухання і розуміння лекції часом буває ускладнений такими причинами, як:

- висока швидкість розумової діяльності (ми думаємо до 4 разів швидше, ніж говоримо, а пишемо ще повільніше);
- увага має вибірковий характер (існує звичка з дитинства слухати не все, а тільки те, що для нас цікаво);
- «антипатія» до чужих думок (нам легше слідувати своїм думкам, ніж змушувати себе стежити за тим, що говорить інший);
- потреба реакції (мова лектора може викликати потребу негайно заперечити, висловити свою незгоду, і студент вже не слухає).

Лекція – це один з видів усного мовлення, коли студент повинен сприймати на слух, що викладається. Внаслідок цього навчається темпу мови лектора, його паузам, ходу думок, тому мимоволі повинен постійно перебувати у напруженому стані. Пропущене щось у лекції вже не може бути відновлено. У зв'язку з цим увага слухача повинна бути зосереджена на змісті лекції, не можна відволікатися на сторонні справи. Неуважне слухання призводить до втрати логіки думок, вихвачування не пов'язаних одна з однією фраз, положень.

Студент, який уважно слухає, напружено працює, аналізує те, що викладається, виділяє головне, співвідносить з раніше вивченим матеріалом, узагальнює і тезисно записує лекційний матеріал.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО НАПИСАННЯ ТЕСТІВ

І.С. Дружкова, Н.В. Жихарєва

Розвиток сучасних техніки та технології у сучасному світі призвів до революційних змін в тому числі у в освіті на перший план виходять змішане навчання, дистанційне, e-learning тощо. Такі способи навчання дають змогу збільшити обсяг навчального матеріалу.

Ефективність дистанційного навчання заснована на гнучкості освітнього процесу та на розумінні й бажанні подальшого навчання. На молодших курсах відчувається психологічна проблема студентів – заставити себе навчатися без нагляду деканату. Позитивний ефект значною мірою залежить у регулярному навчанні. Одним з сучасних інструментів дистанційного навчання є тести.

Онлайн тестування виконує кілька важливих функцій під час навчання, допомагає студентам визнати найважливіші елементи заняття, а також допомагає викладачам відстежувати, наскільки добре засвоюється інформація. Крім того, тести можуть слугувати введенням до нового матеріалу, а також залучати студентів до навчання та забезпечити гарну зміну темпу протягом тривалого курсу. При створенні онлайн тестів слід пам'ятати, що тести бувають різних стилів. Всі тестові методи онлайн-тестування це і тести з кількома варіантами вибору, вірні чи помилкові тести, тести на маркування та відповідні тести. Кожен з варіантів тестів може підходити для однієї теми та завдання і не зовсім підходити для іншого. Але, впроваджуючи суміш типів тестів, викладачі можуть створювати більш динамічні курси та рятувати матеріал від того, щоб він ставав занадто нудним. Добре написаний тест може забезпечити велику цінність як студентам так і викладачеві.

Використання можливостей відбувається в ОНАХТ за допомогою впровадження технології дистанційного навчання на основі системи Moodle Центром дистанційного навчання (сайт: <http://dlconaft.irce.od.ua>).